

“Gewasbeschermingsmiddelen Toelating, beleid, onzekerheden en afweging”

Technische briefing Tweede Kamer
College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen
en biociden (Ctgb)

Rob van Lint, Marcel van Raaij, Nicole van Straten
5 februari 2026

ctgb

Het Ctgb

Het Ctgb is de Nederlandse autoriteit voor de beoordeling en toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

We zijn een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO):

- **Secretariaat** beoordeelt middel- en stofaanvragen op risico's voor mens, dier en milieu.
- **College** besluit over toelatingen.
- Ctgb heeft beleidsadviserende en signalerende rol.
- LVVN is eigenaar; LVVN, IenW, VWS en SZW opdrachtgevers.
- Tarief-gefinancierde onafhankelijke uitvoeringsorganisatie
- Bijna 170 medewerkers.

ctgb

Reikwijdte mandaat

Gewasbeschermingsmiddelen: gebruik in/voor en buiten de landbouw

Biociden: gebruik vooral in andere sectoren om te desinfecteren, conserveren, preserveren of insecten te doden

Kerntaken

1. Beoordeling van stoffen en middelen
2. Beleidsadvies aan ministeries

Aan onze kerntaken gerelateerde activiteiten:

- Bijdragen en beheren beoordelingssystematiek, procedurele en inhoudelijke uitvoeringskaders
- Informatieverstrekking

ctgb

Wat doet Ctgb niet

- Geen onderzoeksinstituut (werken wel samen met o.a. WUR en RIVM)
- Geen toezichthouder (werken wel samen met NVWA en ILT)
- Geen beleidsmaker (maar adviseren hierover wel)
- Geen wettelijke taken t.a.v. Natuur of Ruimtelijke ordening (discussies en onderzoek diverse overheden gaande)

ctgb

Kerntaak beleidsadvies

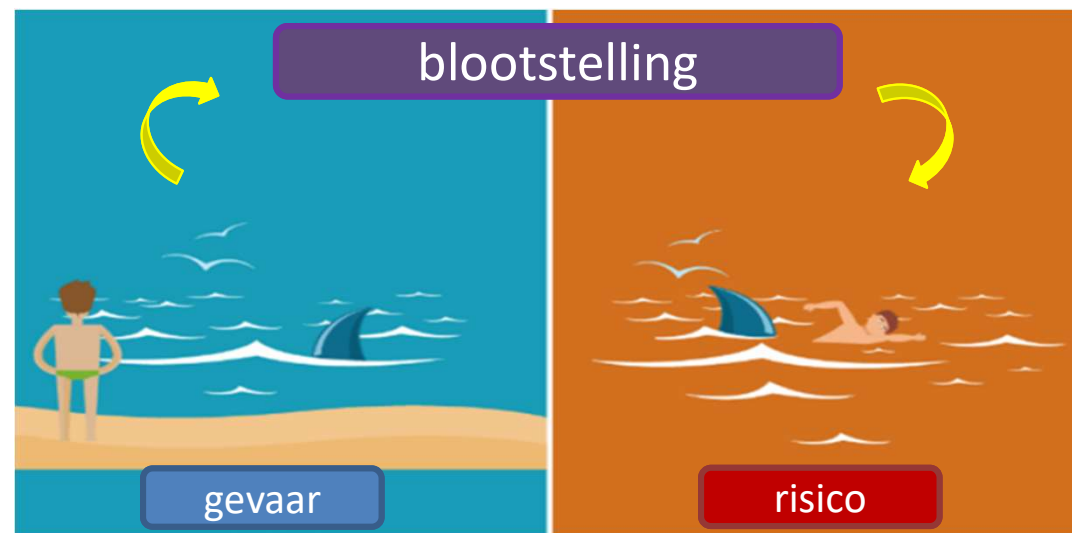
Ctgb geeft gevraagd en ongevraagd advies:

- [Toepassing KRW-normen in relatie tot toelatingsbeleid](#)
- [Methode voor toetsing neurodegeneratieve aandoeningen \(parkinson\)](#)
- [Versnellen markttoegang groene middelen](#)
- [Meer regie op precisietechnieken nodig](#)
- [Impact herbeoordeling PFAS-middelen op landbouw](#)
- [EC-voorstel vereenvoudiging regels voedselveiligheid \(omnibus\)](#)

ctgb

Kerntaak beoordelen

Gevaar versus risico

Bij de risicobeoordeling is de **blootstelling** cruciaal: een gevaarlijke stof leidt pas tot een risico als de blootstelling voldoende hoog is

ctgb

Tweestapsproces

1. Werkzame stof: goedkeuring op Europees niveau

- Overeenstemming over de intrinsieke eigenschappen van een stof (eindpunten) -> EFSA-conclusie risicobeoordeling
- Tenminste 1 veilig representatief gebruik
- Europese Commissie besluit na stemming in SCoPAFF
- Herbeoordeling na 10 (of 15 of 7) jaar

2. Middeltoelatingen in elke afzonderlijke lidstaat

- Volledig middeldossier met toegang tot het stofdossier of eigen equivalent stofdossier
- Risicobeoordeling gebaseerd op de wijze van toepassing
- College besluit

ctgb

Toetsingskader

- Ctgb beoordeelt het dossier
- Europees vastgelegde, geharmoniseerde criteria
- Europees toetsingskader
 - EFSA ontwikkelt dit kader met hulp van experts uit lidstaten
- Aanvullend nationaal toetsingskader voor nationaal specifieke omstandigheden
 - Grondwater, drinkwater, wind
 - Ontwikkeld door WUR/RIVM
 - Vastgelegd in nationale regelgeving

ctgb

Beoordeling

Beoordeling risico's voor mens, dier en milieu

- we maken géén belangenafweging!
- we beoordelen het aangevraagde gebruik

In het proces mogelijkheid tot aanvullende vragen.

Transparant over beoordelingen ([toelatingendatabank](#)).

Niet alles wordt toegelaten. Waar nodig grijpen we in.

ctgb

Onzekerheden

Toelatingssysteem kent bepaalde 'beschermdoelen'.

Hoog niveau van bescherming in EU

Desondanks blijven er altijd onzekerheden en ontwikkelingen in de wetenschap.

ctgb

Actuele onderwerpen

- Zorgen over gezondheid (Ctgb [position paper](#))
 - Omwonenden (bollenteelt)
 - Neurodegeneratieve aandoeningen (parkinson)
 - Cumulatie humaan
- Milieu en natuur
 - Oppervlaktewater en KRW-doelen
 - PFAS en TFA: grondwater en drinkwater
 - Cumulatie milieu en impact op natuurgebieden
- Verduurzaming, 'groene' middelen en precisietechnieken

ctgb

Het bredere perspectief

Toelatingsproces is slecht één onderdeel van een keten

➤ EU / Nationaal

- Toelatingswetgeving
- Generiek beleid (bijv. Besluit Activiteiten Leefomgeving; Richtlijn Duurzaam Gebruik; generiek arbobeleid)

➤ Provinciaal / lokaal

- Wegen lokale context en belangen
- Habitatrichtlijn
- Omgevingswet (bijv. spuitvrije zones)

Omnibusvoorstel

- Huidige systeem overbelast (vertragingen, procedurele verlengingen)
- Van: alles periodiek herbeoordelen
- Naar: programmatisch, risicogerichte aanpak.
- Idee goed, maar wezenlijke aanpassingen nodig:
 - Europees systeem nieuwe inzichten
 - Duidelijke verplichtingen EC over werkprogramma herbeoordelingen
 - Scherpere definitie biocontrol

ctgb

Vragen ?

Discussie ?

ctgb

Aanvullende slides

ctgb

Onderdelen beoordeling

Aanvrager dient compleet dossier in met studies op het gebied van:

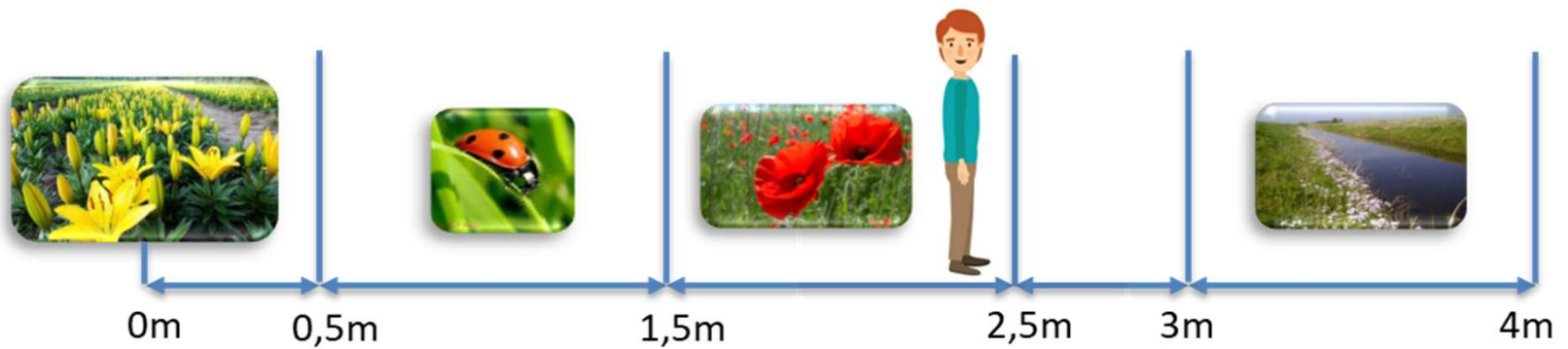
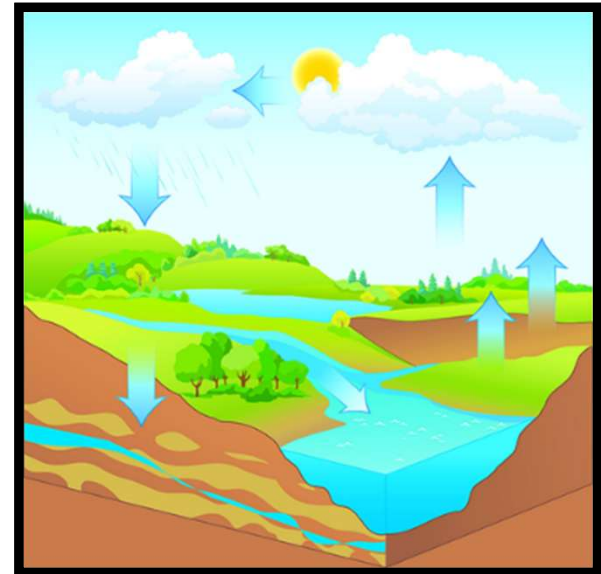
- Werkzaamheid
- Chemie
- Residuen
- Humane gezondheid (consument, toepasser, omstanders en omwonenden)
- Verspreiding in het milieu
- Ecologische Risico's

Inclusief openbare literatuur (stof)

ctgb

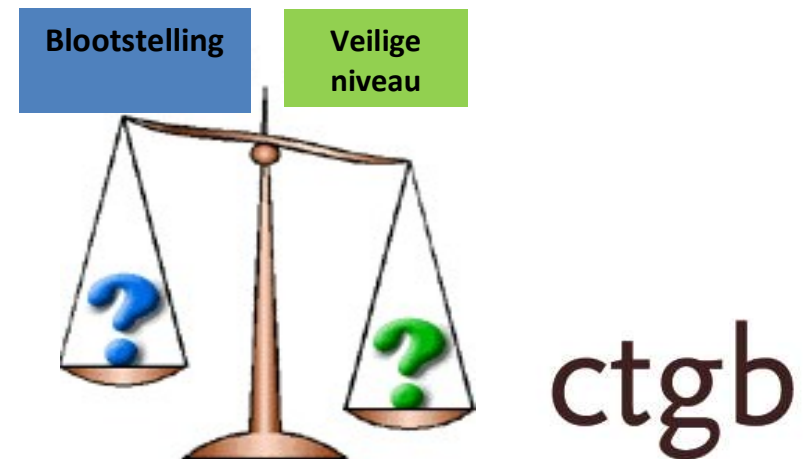
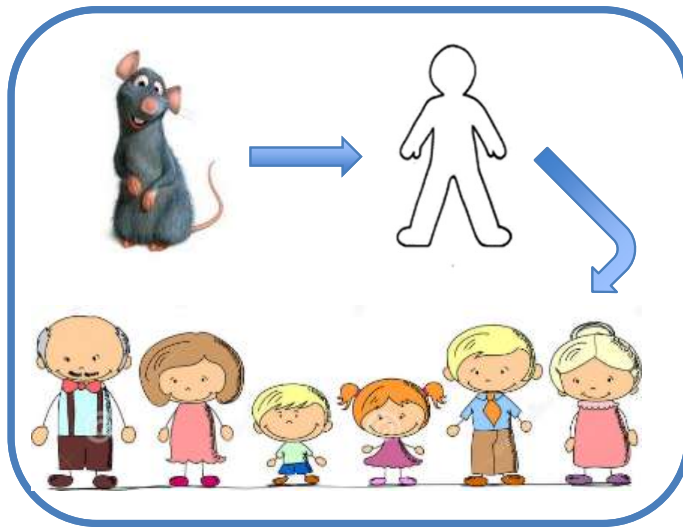
Hoeveel stof komt waar terecht?

- Blootstellingsmodellen
- Monitoring gegevens
- Evaluatiezones

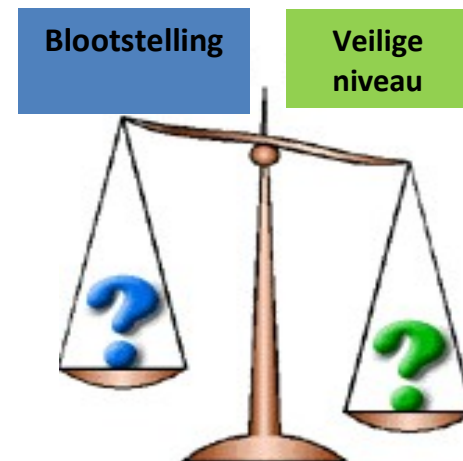
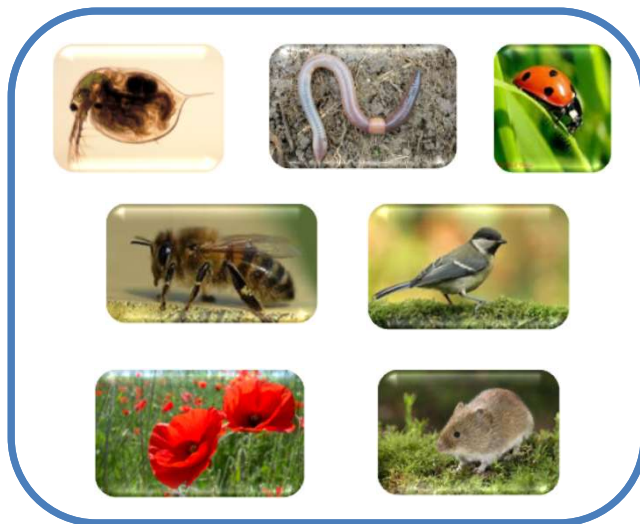
Wat beoordelen we - mens

- Op basis van studies wordt een toxicologisch profiel van de stof vastgesteld
- Veilige dosis uit studies vertaalt naar norm gevoelige mens

Wat beoordelen we – dier en milieu

- Op basis van studies wordt een toxicologisch profiel van de stof voor vastgesteld
- We beoordelen het risico voor aquatische organismen, insecten, planten, vogels en zoogdieren

ctgb

Niet alles wordt toegelaten....

- Schrappen toepassingen (2025: ruim 25%)
- Afwijzen (2025: 10%)

ctgb

... en waar nodig grijpen we in.

- Melding- en informatiecentrum
- Lopende herbeoordelingsacties:
 - Normoverschrijdingen oppervlaktewater
 - Nieuwe informatie over trifluorazijnzuur (TFA), een afbraakproduct van PFAS, en risico grond- en drinkwater

ctgb

Vrijstellingen

- Tijdelijk toestaan bij bedreiging teelt en geen andere optie
- NVWA: coördineert advies, landbouwkundige noodzaak
- Ctgb: adviseert over de risico's
- Minister besluit
- Voorwaarden

ctgb